

5/4-43: Utkolleser fra yngre menn i Norge.
Leust Wam- Müller etter anmodning
fra Hambro. (Formodentlig til en bok.)

Fra 1814 til 1940 levde Norge i fred med hele verden. I denne lange fredsperiode hadde selvfølgelig det norske folk mange og forskjellige vansker å kjempe med. Disse vansker overskygges imidlertid av de fordeler som utviklingen i disse år førte med seg. Vår nasjonale selvhevdelse ble stadig sterkere og mer målbevisst. Folkestyret ble gjennomført og utbygget både i Staten og i den lokale administrasjon. Den personlige frihet og rettssikkerhet ble lovmessig og praktisk sikret. Korrupsjon i det offentlige liv var en ukjent foreteelse. Vårt kulturelle liv blomstret. Våre næringsveier ble utviklet, og folkets levestandard ble etter hvert forbedret, så vi i 1940 stod blandt de fremste i verden i så måte.

Og så kom krigen. Plutselig og uventet. Den ble oss påtvunget ved at Tyskland brutalt overfalt vårt land.

I de tre år som er gått siden 9 april 1940 har tyskernes voldsmakt lagt öde meget av det som slekters arbeid bygget opp i fredens dager. Det finnes i Norge ikke lenger noen personlig frihet i demokratisk forstand. Rettssikkerheten er opphevet. Uskyldige gissler myrdes, og arresterte nordmenn blir utsatt for en terror som er mere rå og brutal enn middelalderens inkvisisjon. Korrupsjonen i det offentlige liv er så utbredt og så omfattende at den vel må betraktes som en godkjent del av den såkalte nazistiske nyordning.

Disse tre år har vært en forferdelig tid for det norske folk. Selv om jeg ser bort fra at tyskerne ved sin systematiske utplyndring av Norge direkte har medvirket til materiell mangel på alle områder, så medfører frihetsberövelsen og utspioneringen både fra tyskere og norske fedrelandsforræderes side et så voldsomt åndelig trykk, og en slik daglig utrygghetsfølelse, at den som ikke selv har levet under slike forhold vanskelig kan gjøre seg noe begrep om de lidelser dette skaper. Det som holder motet oppe hos det norske folk er at seirens og oppgjørets dag nærmer seg. Men

DEN KGL. NORSKE REGJERING
STATSMINISTEREN

ingen må forundre seg over om all den sorg og lidelse og alt det hat som er oppsamlet i disse tre år kommer til å prege dette oppgjøret.